

, 1953,
рован-

3, 82.
0, 566.

УДК 612.826:612.111/112

ПРО МОДУЛЮЮЧИЙ ВПЛИВ ЛІМБІЧНИХ УТВОРЕНЬ МОЗКУ НА СИСТЕМУ КРОВІ

Ф. П. Ведяєв, В. М. Михайлів

Кафедра нормальної фізіології Харківського медичного інституту

508.

дакції

gy,

elect-

tory

one

rtial

erve

the

ory

Положення про те, що лімбічна система мозку забезпечує емоціональну структуру адаптивної поведінки, не підлягає сумніву. До структури поведінкової реакції входять різні соматичні і вегетативні компоненти (моторні, серцево-судинні, дихальні, гормональні тощо). У цьому зв'язку найбільш перспективною фізіологічною концепцією, на підставі якої можна адекватно оцінити роль і місце окремих компонентів, є теорія функціональної системи П. К. Анохіна [1]. За цією теорією, реакції організму розглядаються як системні реакції, причому в цій функціональній системі певне місце відводиться тому чи іншому компоненту (окремій системі), передбачається також адекватна інтеграція цих компонентів. Серед реакцій, що супроводжують емоціональну поведінку, важливе місце належить зрушенням у системі крові. Як відомо, первова регуляція системи крові здійснюється взаємо-підпорядкованими механізмами, що лежать на різних рівнях центральної нерової системи. У цій ієархічній системі важливе місце займають структури головного мозку, що здійснюють інтеграцію моторних актів з вегетативними процесами, тобто лімбічна система і, зокрема, ядра мигдалевидного комплексу [10, 11].

Раніше на нашій кафедрі була досліджена роль мигдалевидного комплексу в регуляції зсіданальної і антисіданальної системи крові [3, 4, 6]. Можна припустити, що мигдалевидний комплекс бере участь і в модулюючому впливі на еритроцитарний і лейкоцитарний склад крові. Проте, за винятком праць Лінке [13], який вивчав ретикулоцитарні реакції крові, в літературі нема даних про роль ядер мигдалевидного комплексу в регуляції системи крові.

Методика досліджень

У першій серії дослідів на шести кроликах породи шиншила вивчали вплив електростимуляції ядер мигдалевидного комплексу через вживлені уніполлярні електроди діаметром близько 200 мк. Електричне подразнення здійснювали прямокутними імпульсами при постійних параметрах струму (частота 50 гц, тривалість імпульсу 5 мсек, напруга 2,5—3 в, опір між електродами 15—20 ком). Параметри імпульсів контролювали осцилографом EO-7 і піковим вольтметром МВІ-1М. Подразнення мигдалевидного комплексу здійснювали не більше години (10 подразнень по 10 сек з інтервалами 2—4 хв). Повторне подразнення провадили через 10—14 днів, коли показники крові нормалізувались. Кров з крайової вени вуха кроликів досліджували до подразнення, безпосередньо після подразнення, через 1 год і через 1; 4—5; 9—10 діб після подразнення.

У другій серії дослідів (17 кроликів) вивчали картину крові на фоні локального двобічного зруйнування ядер мигдалевидного комплексу постійним струмом. Гальванічний струм силою 6—15 ма протягом 10 сек подавали через електроди, введені з допомогою стереотаксичного приладу в певні ядра мигдалевидного комп-

лексус. Кров у цій серії досліджували до операції (три-чотириразове дослідження) і через 1, 3, 7, 14, 21 і 28 діб після зруйнування згаданих структур.

При дослідженні крові визначали кількість еритроцитів і вміст гемоглобіну (на апараті ФЕК-М), гематокритний показник, кислотну резистентність еритроцитів за Гітельзоном і Терсковим [5], кількість лейкоцитів і співвідношення лейкоцитарних форм, кількість ретикулоцитів у суправітально забарвленим мазку крові. Після закінчення дослідів на препаратах мозку кроликів здійснювали гістологічний контроль локалізації електродів.

Результати дослідження

Результати гематологічних досліджень у першій серії дослідів, тобто при електростимуляції мигдалевидного комплексу наведені в табл. 1 і 2. Показники крові, взятої до першого подразнення і прийняті нами за вихідну норму, практично не відрізняються від нормальніх показників у кроликів породи «шиншила», наведених у численних працях.

При аналізі картини червоної крові (табл. 1) відзначено статистично достовірне зменшення кількості еритроцитів і гемоглобіну одразу або через годину після подразнення (достовірність відхилення в цьому та в інших випадках обчислена методом попарно зв'язаних варіант [9]). Наші досліди показують, що вже через добу після подразнення достовірних відхилень у кількості еритроцитів і гемоглобіну не було.

Такою ж тривалістю характеризуються зміни кількості ретикулоцитів. Наприклад, у кролика № 1 кількість ретикулоцитів одразу після першого подразнення зменшилась з 2,6 до 2,1%, а після другого подразнення — з 2,6 до 0,1%. Через годину після подразнення кількість ретикулоцитів відновлюється до вихідного рівня, а іноді й перевищує його (наприклад, у кролика № 6 до подразнення — 2,5%, відразу після подразнення — 1,6%, через годину — 4,3% ретикулоцитів).

Відхилення в сумарній резистентності еритроцитів до гемолітика спостерігались у більш віддалені строки — через п'ять — десять діб після подразнення. У ці ж строки відзначено зниження гематокритного показника. Аналіз кислотних еритрограм окремих кроликів показує, що на п'яту — десяту добу після подразнення мигдалевидного комплексу збільшується процентний вміст молодих кислотостійких форм еритроцитів, що водночас із деяким збільшенням у цей час кількості еритроцитів, свідчить про оживлення еритропоезу. Більш чітке зрушення кислотної еритрограми праворуч помітне після повторного подразнення (див. рисунок). Явища анемії (сильний анізоцитоз в окремі періоди) були відзначенні тільки у одного кролика.

Отже, на підставі цих дослідів можна припустити, що подразнення ядер мигдалевидного комплексу викликає деяку активацію еритропоезу в порівняно віддалені строки (п'ять — десять діб) після електричного подразнення. Водночас незначні коливання кількості еритроцитів, можливо, пояснюються одночасним посиленням процесів еритропоезу.

З боку лейкоцитарного складу крові статистично достовірних змін відзначено не було, хоч на четверту-п'яту добу після подразнення кількість лейкоцитів підвищувалась більше ніж на 3000 лейкоцитів в 1 mm^3 . На четверту-п'яту добу після повторного подразнення це збільшення кількості лейкоцитів спостерігалось набагато меншою мірою і відбувалось, в основному, внаслідок нарощання кількості сегментоядерних нейтрофілів (табл. 2).

При електричній стимуляції підкоркових структур інтерпретація одержаних даних ускладнюється тим, що в реакцію-відповідь, завдя-

Таблиця 1

Динаміка показників крові у кроліків при електростимуляції мигдалевидного комплексу					
Період дослідження	Кількість еритроцитів ($\text{млн}/\text{мл}^3$)	Вміст гемоглобіну (%)	Гематокрит (об. %)	Кислотна резистентність еритроцитів (суварна)	Середній вміст гемоглобіну в еритроцитах ($\mu\text{г}/\text{кл}$)
До подразнення	5,18 ± 0,48	9,8 ± 0,72	33,1 ± 2,6	375,8 ± 14,2	64,6 ± 2,3
Одразу після подразнення	4,78 ± 0,36 $0,1 > p > 0,05$	9,3 ± 0,55 $p < 0,05$	34,0 ± 3,4 —	367,2 ± 10,3 —	70,5 ± 2,3 —

Таблиця 1

Динаміка показників крові у кроликів при електростимулії мідальєвідного комплексу

Період дослідження	Кількість еритроцитів ($\text{млн} / \text{мл}^3$)	Вміст гемоглобіну (%)	Гематокрит (%)	Кислотна резистентність еритроцитів (сумарна)	Середній об'єм еритроцитів ($\mu\text{м}^3$)	Середній вміст гемоглобіну в еритроцитах (мкг)	Середня концентрація гемоглобіну в еритроцитах (%)
До подразнення	5,18±0,48	9,8±0,72	33,1±2,6	375,8±14,2	64,6±2,3	19,2±1,0	29,6±1,0
Одразу після подразнення	4,78±0,36 $p > p > 0,05$	9,3±0,55 $p < 0,05$	34,0±3,4 —	367,2±10,3 —	70,5±2,3 —	19,4±0,4 —	27,8±1,3 —
Через 1 год	4,79±0,40	9,4±0,56	33,5±3,3	334,2±28,8	70,1±5,1	19,9±0,9	28,9±1,7
Через 1 добу	4,65±0,57	9,5±0,98	33,2±5,6	344,1±5,9	70,4±5,5	20,5±0,5	29,6±2,3
Через 4–5 діб	4,49±0,41	8,7±0,21	29,2±12,6	399,0±10,5 $p < 0,05$	64,4±2,9	19,4±0,6	30,3±2,2
Через 9–10 діб	5,00±0,28	9,4±0,85	33,7±2,6	411,5±2,6 $p < 0,05$	67,1±2,0	18,7±0,6	27,9±0,8
До повторного подразнення	4,99±0,28	8,9±1,18	34,7±2,1	377,8±24,3	69,7±2,0	17,6±1,3	25,4±2,3
Одразу після повторного подразнення	4,71±0,39	8,0±1,08 $p < 0,01$	34,0±2,4	378,8±30,4	72,9±4,3	16,7±1,3	23,1±2,1
Через 1 год	4,65±0,26 $p < 0,02$	8,9±0,81	35,9±2,3	353,6±15,8	77,7±4,1 $p < 0,02$	19,1±1,0	24,9±2,2
Через 1 добу	4,65±0,20	9,0±0,88	36,2±2,2	368,4±38,5	78,3±4,9	19,3±1,3	24,8±1,6
Через 4–5 діб	4,35±0,03	8,3±0,10	29,0±2,0	404,6±6,6	66,7±5,1	19,1±0,1	28,8±2,4
Через 9–10 діб	4,59±1,30	8,5±0,62	30,3±1,4 $0,1 > p > 0,05$	436,6±29,4 $p < 0,02$	66,0±1,1	18,5±0,8	28,0±0,8

Достовірність відхилень від вихідної норми підрахована методом парнозвязаних варіант.

Таблиця 2

Лейкограма кроликів при подразненні митдалевидного комплексу

Період дослідження	Загальна кількість лейкоцитів (тис./мл ³)	Кількість лейкоцитарних форм (в абсолютних величинах на мл ³)					
		Базофіли	Еозинофіли	Нейтрофіли		Лімфоцити	Моноцити
				шарикові	сегментоядерні		
До подразнення (норма)	8,540±1,293	53,4±20,9	174,8±53,9	104,0±11,3	2840,8±690,0	5079,4±616,11	300,4±103,8
Одразу після подразнення	8,810±0,644	115,2±64,1	146,6±64,0	138,0±26,6	3495,8±610,6	4718,2±702,6	196,0±60,3
Через 1 год	8,200±1,205	91,0±52,2	113,2±35,5	141,2±32,9	3711,8±979,2	3819,2±812,6	323,6±99,1
Через 1 добу	8,338±1,270	95,8±59,9	91,0±33,4	89,5±15,9	2842,0±865,2	4976,2±1114,6	245,0±73,5
Через 4—5 діб	11,633±3,560	141,3±98,2	57,7±29,2	261,3±92,1	4529,3±1843,6	6331,0±1886,6	313,0±36,7
Через 9—10 діб	8,460±0,950	155,2±59,5	32,6±22,0	94,6±21,2	2319,4±621,1	5545,4±649,7	313,2±31,2
До повторного подразнення	7,600±0,960	230,6±69,2	77,6±34,1	110,6±50,4	2092,8±542,6	4851,8±714,6	283,8±40,0
Одразу після подразнення	6,888±0,780	115,0±53,4	93,5±25,2	100,0±28,2	1927,0±575,4	4429,2±598,0	217,7±85,7
Через 1 год	7,290±0,870	139,4±41,9	116,8±33,0	50,8±9,7	2141,2±452,3	4496,0±594,0	349,2±74,1
Через 1 добу	8,587±0,566	166,5±140,5	213,2±66,1	152,7±87,3	3245,2±1122,1	4569,5±793,9	231,0±66,5
Через 4—5 діб	9,075±4,325	174,0±40,0	146,0±122,0	169,5±98,5	3877,5±2286,5	4357,0±1673,0	351,0±185,0
Через 9—10 діб	7,417±4,483	129,3±85,9	89,3±25,5	152,7±52,0	3055,3±949,6	3638,0±349,9	352,0±96,0

ки численним зв'язкам то підкоркових структур зв'язку змін картини комплексу нами був за-

з руйнуванням базальних дослідах призводило 1 млн./мл³), вмісту гематокриту на третій яка знищилась на третій лас до 12,25%. Після доби кількість ретикул наприкінці місяця стала (1,5%). На третій відзначений різкий апіє на резистентність ер зруйнуванні базальних видного комплексу вже набула графічного звершиної кривої, заголізу збільшувався н

Кислотні еритрограми

I — вихідна величина до перших еритрограмах показана після подразнення; 3 — через 1 добу; 5 — через чотири доби; 6 — до повторного подразнення подразнення; 9 — через 1 год; II — через п'ять діб; 12 — через 1 місяця; — процент гемолізовані різонталі — час гем

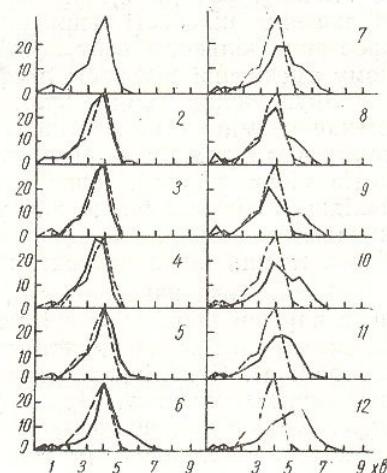
зменшення кількості миціцитозу та збільшення про посилення процес кислотна резистентність тарної картини крові та співвідношення лейкінів ходять за межі фізіологічної

Зруйнування латеральне спочатку деяке збільшення кількості еритроцитів гемоглобіну та зменшення майже нормалізація цих показників. Змінний характер. Кислотна резистентність лейкоцитів відзначена коцитів (на 50% від при слабких змінах кі

При локальному комплексу відзначено глобіну з досить значеннях, 11,13—8,71 г% та носять хвилеподібний характер на резистентність ери-

ки численним зв'язкам мигдалевидного комплексу, залучаються багато підкоркових структур. Тому в другій серії дослідів для з'ясування зв'язку змін картини крові з певними структурами мигдалевидного комплексу нами був застосований метод електричного зруйнування.

Зруйнування базальних ядер мигдалевидного комплексу в наших дослідах призводило до зменшення кількості еритроцитів (на 1 млн./ мм^3), вмісту гемоглобіну (з 9,71 до 8,12 %), ретикулоцитів і гематокриту на третій день після операції. Кількість ретикулоцитів, яка знизилась на третій день з 2,27 до 0,89%, на сьому добу підвищилась до 12,25%. Після сильної ретикулоцитарної реакції на 14-і 21-у доби кількість ретикулоцитів знову знизилась до 1,0—0,6% і тільки наприкінці місяця стала нормалізоватися (1,5%). На третю і 14-у доби відзначений різкий анізоцитоз. Кислотна резистентність еритроцитів при зруйнуванні базальних ядер мигдалевидного комплексу вже на третій день набула графічного зображення двовершинної кривої, загальний час гемолізу збільшивався на 2,5 хв. Різке

Кислотні еритrogramми кролика № 8.

1 — вихідна величина до першого подразнення (на інших еритrogramмах показана пунктиром); 2 — одразу після подразнення; 3 — через 1 год; 4 — через одну добу; 5 — через чотири доби; 6 — через дев'ять діб; 7 — до повторного подразнення; 8 — одразу після подразнення; 9 — через 1 год; 10 — через одну добу; 11 — через п'ять діб; 12 — через десять діб. По вертикалі — процент гемолізованих еритроцитів, по горизонталі — час гемолізу у хв.

зменшення кількості малостійких еритроцитів, зниження процента сфероцитозу та збільшення процентного вмісту резистентних форм свідчать про посилення процесів еритропеозу і еритродірезу. На 14-у добу кислотна резистентність еритроцитів нормалізувалась. З боку лейкоцитарної картини крові відзначені деякі коливання кількості лейкоцитів та співвідношення лейкоцитарних форм, але ці зміни незначні і не виходять за межі фізіологічних коливань.

Зруйнування латеральних ядер мигдалевидного комплексу викликає спочатку деяке збільшення кількості еритроцитів, можливо, за рахунок редепонування, а на третю добу призводить до різкого зменшення кількості еритроцитів (з 4,75 до 3,50 млн./ мм^3), зниження вмісту гемоглобіну та зменшення гематокриту. Через тиждень ці показники майже нормалізуються, але згодом настає нове плавне зменшення цих показників. Зміна кількості ретикулоцитів носить такий же характер. Кислотна резистентність еритроцитів змінюється мало. З боку лейкоцитів відзначене збільшення амплітуди коливання кількості лейкоцитів (на 50% від вихідного) за рахунок нейтрофільних елементів при слабких змінах кількості лімфоцитів.

При локальному зруйнуванні в передній області мигдалевидного комплексу відзначені коливання кількості еритроцитів та вмісту гемоглобіну з досить значною амплітудою (5,39—4,38 млн./ мм^3 еритроцитів, 11,13—8,71 % гемоглобіну). Коливання кількості ретикулоцитів носять хвиленеподібний характер також із значною амплітудою. Кислотна резистентність еритроцитів злегка зменшується. Хвиленеподібні коли-

вання кількості лейкоцитів відбуваються спочатку за рахунок зміни абсолютної кількості нейтрофілів, а з 14-го дня і внаслідок паралельної зміни кількості лімфоцитів.

Зрійнування медіальних ядер мигдалевидного комплексу призводить до збільшення кількості еритроцитів, вмісту гемоглобіну і гематокриту вже на третю добу. Максимальної величини ці показники досягають уже на сьому добу після операції. Кислотна резистентність еритроцитів на сьому добу також збільшується: подовжується на 1 хв час гемолізу, максимум гемолізу зміщується на 1,5 хв праворуч. Кількість ретикулоцитів на третю добу дещо збільшується (з 1,0 до 1,68%), на сьому добу повертається до вихідного рівня (1,01%) і через два тижні зменшується до 0,2%. Через тиждень після операції починається збільшення кількості лейкоцитів (з 6,5 до 11,85 тис./мм³) внаслідок зростання кількості нейтрофілів (з 3268 до 9206 в мм³) при одночасному зменшенні кількості лімфоцитів (з 2584 до 1126 в мм³).

Зрійнування блідої кулі, хвостатого ядра і шкарапалупи викликає незначну зміну гематологічних показників, які майже повністю повертаються до вихідного рівня через чотири тижні. Кількість ретикулоцитів після операції швидко наростиє і через два тижні перевищує вихідні показники більш ніж у чотири рази. Кількість лейкоцитів змінюється незначно, співвідношення лейкоцитарних форм зберігається. Через місяць після операції картина крові повністю нормалізується.

Аналізуючи наведені дані, слід відзначити, що найбільш чіткі зміни в картині крові спостерігаються при зруйнуванні латеральних і базальних ядер мигдалевидного комплексу, а також передньої амігдалярної області. Слабкіші зміни при зруйнуванні медіальних ядер мигдалевидного комплексу. При зруйнуванні базальних ганглій (хвостате ядро, бліда куля, шкаралупа) практично змін у картині крові, за винятком ретикулоцитарної реакції, не виявлено.

Ефект зруйнування різних ядер мигдалевидного комплексу завжди включав ретикулоцитарну реакцію, яка найчастіше характеризується значним збільшенням кількості ретикулоцитів на третю — сьому доби після операції і згодом зменшеннем на 50—40% від вихідного рівня на 14—28-у добу. Найбільш значну ретикулоцитарну реакцію в наших дослідах дало зруйнування базальних ядер мигдалевидного комплексу. При зруйнуванні латеральних, базальних ядер і передньої області мигдалевидного комплексу спостерігались хвилеподібні коливання показників червоної крові, які свідчать про порушення нормального процесу регуляції кількості ретикулоцитів і еритроцитів крові. Ці ж порушення викликали також збільшення амплітуди коливання кількості лейкоцитів, в основному, внаслідок коливання кількості нейтрофільних елементів крові.

На підставі наших досліджень картини крові на фоні зруйнування ядер мигдалевидного комплексу ми схильні приєднатися до думки про наявність у мигдалевидному комплексі двох основних функціональних областей: базолатеральної і антеромедіальної [12]. При різній локалізації ураження ядер мигдалевидного комплексу спостерігаються також і різні за характером і амплітудою коливань ретикулоцитарні реакції. При ураженні базолатеральної групи ядер мигдалевидного комплексу коливання кількості ретикулоцитів досягають більшої амплітуди, ніж при ураженні антеромедіальної групи. Зруйнування базальних гангліїв не викликає періодичних коливань кількості ретикулоцитів, а спричиняє значне збільшення вмісту ретикулоцитів у крові. Проте, поділ на функціональні групи не має означати спільноти функцій ядер, що входять у ту ж область. Зруйнування кожного з цих ядер дає свое-

Про модулючий вплив лімітів

рідний комплекс різних
і білої крові у кров'яної

Ефект згруйування жить також від вихідної кількості ретикулю на різних ділянок мигдалевої кількості ретикулоцитів, нормі, навпаки — у зниж

Динамік після зруйнува-	
Період дослідження	р
До зруйну- вання	
Після зруй- нування	
через:	
1 добу	
<i>p</i>	
3 доби	
<i>p</i>	
7 діб	
<i>p</i>	
14 діб	
<i>p</i>	
21 добу	
<i>p</i>	
28 діб	
<i>p</i>	

Ядра мигдалевидні групи, беруть участь у механізмів другого рівня імпульсації гіпота кликають зміни в кардіалізуватися як нервови гуморальними (zmінами гормонів гіпофіза) шляхом системи крові. І є достатньо стабільною ставали не відразу, а мулляції ядер мигдалев

Всі наведені дані реакції, викликаної в іншій системі (ядра ми крові. Ці відомості, а [2, 3, 4] обґрунтують характеристики системи ціональних поведінок

к змінам
раль-
призво-
ремато-
и дося-
ть ери-
х час
лькість
(%), на
за тиж-
нається
аслідок
дночас-

кликає
повер-
тикуло-
евищує
їв змі-
ається.
ялася.
кі змі-
т і ба-
даляр-
мигда-
остате
за ви-

ї зав-
ктери-
— сьо-
хідно-
акцію
дного
дньої
коли-
маль-
крові.
зання
ней-
ання
про
льних
калі-
акож
кції.
ексу
ніж
ганг-
в, а
по-
дер,
вое-

рідний комплекс різних ефектів порушення регуляції складу червоної і білої крові у кров'яному руслі.

Ефект зруйнування ядер мигдалевидного комплексу значно залежить також від вихідного стану картини крові. Так, при низькій вихідній кількості ретикулоцитів ретикулоцитарна реакція на зруйнування різних ділянок мигдалевидного комплексу виражається у збільшенні кількості ретикулоцитів, а при значній кількості ретикулоцитів у нормі, навпаки — у зниженні їх кількості (табл. 3).

Таблиця 3

Динаміка кількості ретикулоцитів у кроликів
після зруйнування ядер мигдалевидного комплексу (в %)

Період дослідження	Група кроликів з низькою кількістю ретикулоцитів у нормі (6 тварин)	Група кроликів з великою кількістю ретикулоцитів у нормі (6 тварин)	<i>p</i>
До зруйнування	9,23±1,15	25,7±1,44	<0,001
Після зруйнування через:			
1 добу	10,9±1,7		
<i>p</i>	<0,01		
3 доби	19,52±1,45	13,96±3,57	>0,1
<i>p</i>	<0,01	<0,05	
7 діб	28,22±4,50	37,63±17,43	>0,1
<i>p</i>	<0,01	>0,1	
14 діб	21,67±8,34	9,16±1,99	>0,1
<i>p</i>	>0,1	<0,01	
21 добу	25,00±6,42	6,52±1,57	<0,05
<i>p</i>	0,1> <i>p</i> >0,05	<0,001	
28 діб	27,00±4,81	10,56±2,96	<0,02
<i>p</i>	<0,02	<0,01	

Ядра мигдалевидного комплексу, особливо ядра базолатеральної групи, беруть участь у регуляції системи крові, модулюючи активність механізмів другого рівня регуляції — гіпоталамуса. Зміни в еферентній імпульсації гіпоталамуса, як було показано одним із нас [7], викликають зміни в картині крові. Гіпоталамічні впливи [8] можуть реалізуватися як нервовими (через вегетативну нервову систему), так і гуморальними (zmінами в продукції і надходженні в кров тропних гормонів гіпофіза) шляхами через перший, гуморальний рівень регуляції системи крові. Можливо, що саме тому система червоної крові є достатньо стабільною, і зміни в картині крові в наших дослідах наставали не відразу, а через три — сім діб після зруйнування або стимуляції ядер мигдалевидного комплексу.

Всі наведені дані свідчать про те, що в структуру поведінкової реакції, викликаної впливом на одне з центральних утворень лімбічної системи (ядра мигдалевидного комплексу), входять зміни і з боку крові. Ці відомості, а також і наші раніше проведені дослідження [2, 3, 4] обґрунтують необхідність формулювання просторово-часових характеристик системних реакцій, що характеризують певні типи емоціональних поведінкових ефектів стимуляції лімбічних утворень мозку.

Література

1. Анохин П. К.—Бiol. и нейрофизиол. условного рефлекса, М., «Наука», 1968.
2. Ведяев Ф. П.—В кн.: Структурн. функцион. и нейрохимич. организация эмоций, Л., «Наука», 1971, 130.
3. Ведяев Ф. П., Каиман В. А.—Физиол. журн. СССР, 1969, 60, 833.
4. Ведяев Ф. П., Делюкина Л. В., Каиман В. А., Сергиенко Н. Г.—В кн.: Сб. научн. трудов Харьковск. мед. ин-та, Харьков, 1969, 87, 88.
5. Гительзон И. И., Терсков И. А.—Эритрограммы как метод клинич. исслед. крови, Красноярск, 1959.
6. Каиман В. А.—Свертыв. система кровообращения при сдвигах функции состояния коры и некоторых подкорковых образований. Автореф. дисс., Харьков, 1969.
7. Кан Е. Л., Ведяев Ф. П.—В кн.: Пробл. физиол. гипоталамуса, К., 1968, 2, 147.
8. Макаренко Ю. А.—В кн.: Структурн. функцион. и нейрохимич. организ. эмоций, Л., «Наука», 1971, 84.
9. Урбах В. Ю.—Биометрич. методы, М., 1964.
10. Gloor P.—Amygdala. Handbook of Physiol. 2. Neurophysiology, Washington, 1960, 1395.
11. Goddard G.—Psychol. Bull., 1964, 62, 2, 89.
12. Koikegami H.—Acta med. et biol., 1964, 12, 2-3, 73.
13. Linke P.—Ztschr. für Biol., 1958, 110, 2, 111.

Надійшла до редакції
7.X 1971 р.

ON MODULATING EFFECT OF BRAIN LIMBIC FORMATIONS UPON BLOOD SYSTEM

F. P. Vedyayev, V. M. Mikhailov

Department of Normal Physiology, Medical Institute, Kharkov

Summary

Data are presented on the effect of electric stimulation and electric destruction of amygdaloid complex nuclei upon the blood picture in rabbits.

It is shown that electric stimulation and electric destruction of these formations evoke changes in the blood picture both short-term and early (changes in the erythrocyte and reticulocyte number) and later changes in acidic erythrocyte resistance. Analyzing the data on the changes in the blood picture with electric destruction of the amygdaloid complex, the author distinguishes two functionally different groups of the amygdaloid complex nuclei.

ЗМІНИ ІОННОГО КЛІНІЧНОЇ СМЕРТІ З ДОПОМОГОЮ

М. П. А.

Відділ гі
м. О.

Порушення вмісту іонів в організмі вважають найдавніші з цього питання оцінили на початкових стадіях і стадій, перші хвилини комплексного мертвоти.

Привертає увагу су-
так, наприклад, одні ав-
а також при асфіксії.
Інші при травматичному
рин [4] і різкій серцевій
час було встановлено,
вмісту калію в міжкліп-
крові не перевищувала
вмісті іонів калію в кі-
крововтрати та їх наст-
тидної перфузії і донорсь-
ї.

Такі ж суперечливі
діяльності різними авторами
мінально-мінально-
станах [5, 6].

Беручи до уваги ві-
тів у життедіяльності о-
го складу біологічних р-
ленин тварин донорські
натрію, калію і кальцію
та наступного оживлен-
вивчали зрушения еле-
біонта.

Дослідження проведено
тричним струмом, і оживлен-
(17 хв 30 сек—32 хв 09
здійснювалось з допомогою
парабіонта та насоса апарату

Вміст іонів калію, з
допомогою методу фотометри-
до оживлення визначали в
нембуталовим наркозом піс-